

РЕШЕНИЕ

23.04.2021

п.г.т.Алексеевское

КАРАР

№ 41

**Татарстан Республикасы Алексеевск
муниципаль районаның тышкы
реклама һәм мәгълүмат чараларын
урнаштыру тәртибе турындагы
Нигезләмәне раслау хакында**

«Реклама турында» 2006 елның 13 мартаиндагы 38-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Уставының 51 маддәсенең 1 өлешендәге 5 пунктның 17 абзацы һәм реклама конструкцияләрен, тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыруны һәм эксплуатацияләүне җайга салу максатларында

Алексеевск муниципаль районы Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы территориисендә тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыру тәртибе турында Нигезләмәне расларга (1 нче күшымта).
2. Алексеевск муниципаль районы милкендә һәм Алексеевск муниципаль районы милкендәге жир кишәрлекләрендә реклама конструкцияләрен һәм тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыру өчен түләүне исәпләп чыгару Тәртибен расларга (2 нче күшымта).
3. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетына үз хокукый актларын әлеге карарга туры китерергә, «Реклама турында» Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы территориисендә реклама эшчәнлегенә контрольне көчәйту чараларын күрергә.
4. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында һәм Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының

рэсми сайтында «Интернет» мэгълумат-телекоммуникация чөлтэрэндэ урнаштырырга.

5. Элеге кааралың үтәлешен контрольдэ тогтуны Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитеты житэкчесе О.А. Гайнуллинга йөклөргө.

**Муниципаль район башлыгы,
Совет рэисе**

С.А. Демидов

Алексеевск муниципаль районы
Советының 2021 елның
23 апрелендәге
41 номерлы каарына
1 нче күшымта

**АЛЕКСЕЕВСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ
ТЫШКЫ РЕКЛАМА ҺӘМ МӘГЬЛУМАТ ЧАРАЛАРЫН
УРНАШТЫРУ ТӘРТИБЕ ТУРЫНДА
НИГЕЗЛӘМӘ**

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Алексеевск муниципаль районы территорииясендә тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыру тәртибе турындагы Нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) Алексеевск муниципаль районының тышкы төзеклеген югары сәнгать-эстетик дәрәҗәдә оештыру, муниципаль милектәге мәлкәтнең тышкы рекламасын һәм мәгълүматын тарату максатларында нәтижәле файдалануны тәэммин иту максатларында эшләнде.

1.2. Әлеге Нигезләмә белән тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларына, аларны урнаштыру һәм эксплуатацияләүгә, аларны урнаштыруга рөхсәт документларын рәсмиләштерүгә гомуми таләпләр, шулай ук муниципаль милектәге мәлкәтнең тышкы рекламасын һәм мәгълүматын тарату максатларында файдалану шартлары билгеләнә.

1.3. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациисе Конституциясе, Россия Федерациисе Граждан кодексы, Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексы, Административ хокук бозулар турында Россия Федерациисе кодексы, «Реклама турында», «Россия Федерациисендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында», «Кулланучылар хокукларын яклау турында», «Россия Федерациисе дәүләт теле турында» Федераль законнар, Административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексы, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Уставы, «Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында» Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукий актлар нигезендә эшләнгән.

**2. ТЫШКЫ РЕКЛАМА ҺӘМ МӘГЬЛУМАТ ЧАРАЛАРЫН
УРНАШТЫРУ ӨЛКӘСЕНДӘ ВӘКАЛӘТЛӘРЕНӘ ИЯ ОРГАННАР**

2.1. Алексеевск муниципаль районы Советы:

2.1.1. Алексеевск муниципаль районы территорииясендә тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыруның гомуми мәжбүри кагыйдәләрен раслы;

2.1.2. Алексеевск муниципаль районы территорииясендә тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыру хокукина торглар үткәрү формасын билгели.

2.2. Алексеевск муниципаль районны башкарма комитеты (ул вәкаләт биргән орган яисә вазыйфаи зат) - алга таба Алексеевск муниципаль районны башкарма комитеты:

2.2.1. тышкы реклама hәм мәгълүмат өлкәсендә бердәм сәясәтне гамәлгә ашыру эшләрен координацияләүне тәэмин итә;

2.2.2. тышкы реклама hәм мәгълүмат чараларын урнаштыруның гомуми концепциясен төзи, тышкы реклама hәм мәгълүмат чараларын урнаштыруның территориаль схемаларын раслый;

2.2.3. реклама конструкцияләрен урнаштыруга hәм аларны юкка чыгаруга рөхсәтләр бирүне (биrudән баш тартуны) гамәлгә ашыра, рөхсәтләрне гамәлгә яраксыз дип тану турындагы дәгъвалар белән судка мөрәжәгать итә;

2.2.4. тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыруны килештерә hәм аларны килештерүне кире ала;

2.2.5. реклама конструкцияләрен урнаштыруга hәм аларны гамәлдән чыгаруга рөхсәт бирү процедураны билгели;

2.2.6. тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыруны hәм аларны килештерүне килештерү процедураны билгели;

2.2.7. тышкы реклама чараларын hәм исемлеген Алексеевск муниципаль районны башкарма комитетының хокукий акты белән билгели торган вәкаләтле органнар hәм оешмалар белән мәгълүматны урнаштыру урыннарын килештерә;

2.2.8. тышкы реклама hәм мәгълүмат чаралары реестрын алыш бара, аны алыш бару тәртибен раслый;

2.2.9. Уз белдеге белән билгеләнгән реклама конструкцияләрен демонтажга күрсәтмәләр бирә hәм тышкы мәгълүматның үз белдеге белән билгеләнгән чараларын күрсәтү турында таләпләр күя;

2.2.10. тышкы реклама hәм мәгълүмат чараларын демонтажлауны мәжбүри гамәлгә ашыру турындагы дәгъвалар белән судка мөрәжәгать итә;

2.2.11. Алексеевск муниципаль районны территориясендә тышкы реклама hәм мәгълүмат чараларын урнаштыру хокукуна торглар үткәргә заказчы булып тора;

2.2.12. Алексеевск муниципаль районында тышкы реклама hәм мәгълүмат чараларын урнаштыру хокукуна торглар әзерләү hәм уздыру тәртибе турында Нигезләмәне hәм Алексеевск муниципаль районында тышкы реклама hәм мәгълүмат чараларын урнаштыру хокукуна торглар үткәрү комиссиясе турында Нигезләмәне раслый;

2.2.13. муниципаль милектәге мәлкәт объектларында hәм дәүләт үйлек чикләнмәгән hәм жирле үзидарә органнары ия булган жир кишәрлекләрендә тышкы реклама чараларын hәм мәгълүматны урнаштыру өчен түләү күләмен исәпләү тәртибен эшли, аны куллану кагыйдәләрен аңлата;

2.2.14. муниципаль милектәге мәлкәт объектларында hәм дәүләт үйлек чикләнмәгән hәм алар белән эш итү хокуки булган жир кишәрлекләрендә тышкы реклама чараларын hәм мәгълүматны урнаштыру hәм эксплуатацияләүгә шартнамәләр төзи;

2.2.15. Алексеевск муниципаль районны территориясендә тышкы реклама hәм мәгълүмат чараларын урнаштыруга hәм эксплуатацияләүгә шартнамәләр шартларының утәлешен тикшереп тора;

2.2.16. Алексеевск муниципаль районы территорииндә тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыруга таләпләрнең үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыруда үз вәкаләтләре чикләрендә катнаша;

2.2.17. тышкы реклама һәм мәгълүмат өлкәсендә норматив хокукый актлар таләпләре үтәлмәгән очракта, бу хакта алар тарафыннан тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары хужаларына карата административ йогынты чараларын күрү өчен вәкаләтле органнарга хәбәр итә;

2.2.18. шәһәр мәгълүматын һәм социаль рекламаны урнаштыру эшен оештыра;

2.2.19. Алексеевск муниципаль районы территорииндә тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыру өлкәсендә муниципаль хокукый актлар проектларын эшли;

2.2.20. мәгълүматны Алексеевск муниципаль районының рәсми сайтында һәм мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән гражданнар һәм юридик затлар өчен мәгълүмат алу мөмкинлеген тәэмин итә, шулай ук Алексеевск муниципаль районы территорииндә тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыру өлешендә гражданнарын һәм юридик затларның мөрәжәгатьләрен һәм мөрәжәгатьләрен үз вакытында карауны тәэмин итә;

2.2.21. Алексеевск муниципаль районы территорииндә үз белдеге белән урнаштырылган тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын демонтажлау тәртибен эшли һәм раслый.

3. ТЫШКЫ РЕКЛАМА ҘӘМ МӘГЪЛУМАТ ЧАРАЛАРЫНА КҮЕЛА ТОРГАН ГОМУМИ ТАЛӘПЛӘР

3.1. Алексеевск муниципаль районы территорииндә урнаштырылган тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары бистә һәм район төзелешенең тышкы архитектур кыяфәтен бозмаска тиеш. Бистәнең һәм районның тышкы реклама чараларына килеп урнашкан төзелешенең тышкы архитектурасына туры килү өлешендә аларның тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларына карата таләпләре әлеге Нигезләмә һәм Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

Әлеге Нигезләмә максатларында барлыкка килгән төзелешнең тышкы архитектур йөзе астында түбәндәгеләр аңлашыла:

- тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы урнашкан капиталъ төзелеш объектларының фасадларының үзенчәлекләре (фасадның стильле һәм композицион бөтенлеге, элементлары һәм өлешләре ритмы, детальләр һәм әгъзалар булу, төс яктылык һәм декоратив-сәнгат карапы, визуаль кабул итү, фасад элементлары нисбәтенең туры килүе һәм пропорциональлеге, ачык һәм ябык өслекләр балансы (уемнар һәм аралыклар));

- мәдәни мирас объектларын, дини объектларны, истәлекле, кыйммәтле һәм сәнгат объектларын, панорамаларны, перспективаларны, тормышка ашырылган концепцияләрне һәм тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыруның территориаль схемаларын, шулай ук территорияләрнең планлаштырылган структурасын өстенлекле һәм визуаль кабул иткәндә әйләнә-тирә шәһәр тирәлеге.

3.2. Юл хәрәкәте билгеләрендә тышкы реклама чараларын һәм мәгълүматны, аның таянычын яисә юл хәрәкәтен җайга салу өчен билгеләнгән теләсә нинди башка жайланманы урнаштыру һәм эксплуатацияләү рөхсәт ителми.

3.3. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары һәм аларның территориаль урнашуы техник регламентлар таләпләренә туры килергә тиеш. Техник регламентлар булмаганда төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре, шулай ук «Автомобиль юлларында һәм шәһәр һәм авыл җирлекләре территорияләрендә тышкы реклама. Тышкы реклама чараларына гомуми таләпләр. Урнаштыру кагыйдәләре» 52044-2003 ГОСТ Р тарафыннан билгеләнгән таләпләр кулланыла.

3.4. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын проектлау, әзерләү һәм урнаштыру төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре таләпләре нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

3.5. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары Алексеевск муниципаль районы җирлекләрен төзекләндерү Кагыйдәләре нигезендә тиешле хәлдә булырга тиеш.

3.6. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларының хужасы тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын монтажлаганнан соң (демонтаждан) территорияне төзекләндерергә тиеш. Аның фундамент блогы булганда тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары фундамент блогы белән бергә демонтацияләнергә тиеш.

3.7. Реклама конструкциясе аның хужасының исеме, контактлы телефоны, аны урнаштыруга рөхсәт номеры күрсәтелгән табличка рәвешендә маркировкага ия булырга тиеш.

Әлеге таләп аларның хужасы булган һәм тышкы реклама тарату буенча эшкуарлык эшчәнлеген алыш бару максатларында файдаланылмый торган реклама конструкцияләрен қагылмый.

3.8. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларындагы мәгълүмат Россия Федерациясе дәүләт теле һәм Татарстан Республикасы дәүләт телләре турындагы законнар таләпләрен үтәгән килеш урнаштырылырга тиеш.

3.9. Зиратлар территорияләреннән кимендә 30 м радиуста реклама конструкцияләре урнаштыру рөхсәт ителми.

4. ТЫШКЫ РЕКЛАМА ҺӘМ МӘГЬЛҮМАТ ЧАРАЛАРЫ

4.1. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларына җир кишәрлекләрендә, биналарда, төзелешләрдә, корылмаларда яки алардан читтә урнашкан һәм кулланучыларның визуаль үзләштерүенә йөз тоткан реклама һәм башка мәгълүмат хәбәрләрен тарату өчен билгеләнгән тотрыклы территориаль урнашуның техник чаралары керә.

4.2. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары тубәндәге төрләргә буленә:

4.2.1. таратыла торган мәгълүмат тибы буенча:

- а) реклама конструкцияләре,
- б) тышкы мәгълүмат чаралары;

4.2.2 урнашу урыны буенча:

- а) аерым конструкцияләр,
- б) биналарда, корылмаларда урнаштырыла торган конструкцияләр,
- в) традицион булмаган конструкцияләр.

4.3. Реклама конструкцияләре.

4.3.1. Реклама конструкцияләре реклама, шул исәптән социаль, шәһәр мәгълүматын тарату максатларында файдаланыла.

4.3.2. Реклама - билгеле булмаган затлар даирәсенә адресланган һәм рекламилау объектына иғтибар жәлеп итүгә, ана карата кызыксыну формалаштыруга яисә аны базарда алга жибәрүгә юнәлдерелгән мәгълүмат.

4.3.3. Социаль реклама - билгесез затлар даирәсенә адресланган һәм хәйрия һәм башка ижтимагый файдалы максатларга ирешүгә, шулай ук дәүләт мәнфәгатьләрен тәэммин итүгә юнәлдерелгән мәгълүмат. Социаль рекламаны тарату «Реклама турында» Федераль законның 10 маддәсе нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.3.4. Шәһәр мәгълүматы - жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне һәм (яисә) тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен хәл итүдә Алексеевск муниципаль районы мәнфәгатьләрен тәэммин итүгә юнәлтелгән социаль әһәмияткә ия мәгълүмат (шул исәптән реклама характеристындагы). Шәһәр мәгълүматына бистәнең һәм районның бәйрәм бизәлеше, социаль әһәмияткә ия чаралар (халық санын алу, сайлаулар, шимбә өмәсе h.b.) үткәрү турында мәгълүмат, рәсми чаралар (халықара һәм Россия делегацияләренең визитлары, конференцияләр, форумнар h.b.), тамашалы, спорт-массакүләм, мәдәни һәм ижтимагый чаралар үткәрү турында мәгълүмат керә.

4.3.5. Барлық реклама конструкцияләре Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты биргән рәхсәт нигезендә билгеләнә.

4.4. Тышкы мәгълүмат чаралары.

4.4.1. Тышкы мәгълүмат чаралары юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә караган объектларны мәгълүмати рәсмиләштерү максатларында реклама булмаган тышкы мәгълүматны урнаштыру өчен файдаланыла.

4.4.2. «Кулланучылар хокукларын яклау турында» Федераль закон нигезендә һәм эшлекле әйләнешнен гореф-гадәтләре мәжбүри булмаган мәгълүмат, шул исәптән, әлеге Нигезләмәдә каралган очраклардан тыш, бер яисә берничә конструкциядә мәжбүри мәгълүматны кабатлау реклама буларак карала.

4.4.3. Тышкы мәгълүмат чараларына вывескалар, урнашу урынын күрсәтүчеләр, режим табличкалары, гамәлгә кую такталары керә.

4.4.4. Элмә такта - кулланучыларга мәгълүматны житкерү өчен билгеләнгән тышкы мәгълүмат чарасы, аны күрсәту «Кулланучылар хокукларын яклау турында» Федераль законның 9 маддәсе нигезендә мәжбүри булып тора, ә атап әйткәндә оешманың фирма исеме (исемнәре), аның кайда булуы (адресы) һәм аның эш режимы турындагы мәгълүмат. Элмә такта оешма урнашкан бинаның фасадында урнашкан яки аңа керү урыны чикләрендә, ә мондый урнашу мөмкин булмаган очракта - биләп торган бинага керү юлыннан 10 метрдан да артык түгел. Элмә тактада оешманың эшчәнлек профиле («Кибет», «Ресторан», «Чәчтарашханә» h.b.) күрсәтелгән, шул исәптән әлеге оешманың хужасы исеменә туры килми торган («Балкыш» кибете», «Көнчыгыш» ресторанды» h.b.) исеме булырга мөмкин.

Урнаштыру рәхсәт ителә:

- оешма биләгән территориягә керү янәшәсендәге киртәләрдәге элмә такталар;

- бинаның тышкы дивары буенда урнашкан кронштейн яки элмә такталар рәвешендәге консольный элмә такта, башлыча, фасадның почмак өлешендә урнашкан панно рәвешендә, оешма 1 нче каттан югарырак урнашкан очракта;
- оешма барлық бинаның файдалы мәйданының кимендә 60% ын алып торган очракта, түбә жайлланмасы рәвешендәге элмә такталар;
- бинаның фасадындагы естәмә элмә такталар, биналарда төп урамнарга чыкмыйча (ишегалларында) урнашкан оешмалар өчен уңайлы урында;
- бер элмә такта яки ике элмә такта (аларның берсе татар телендә рәсмиләштерелгән очракта) бинага һәр керү ишеге яңәшәсендә;
- берничә конструктив-сәнгаттә элементтыннан торган элмә такталар.

Элмә такталарда декоратив элементлар, шулай ук билгеләнгән тәртиптә товар билгеләре яисә хезмәт күрсәтү билгеләре сыйфатында теркәлгән сүз, график сурәтләр яисә башка комбинацияләр урнаштыру рөхсәт ителә.

4.4.5. Күрсәткечнең урнашу урыны - кулланучыларны ориентлаштыру максатларында билгеләнгән объектка таба хәрәкәт юнәлеше һәм ераклык турында белешмәләр булган тышкы мәгълүмат чарасы.

Күрсәткечнең мәгълүмат қыры мәйданы 1 кв. метрдан да артмаска тиеш.

Күрсәткечтә оешманың профилен күрсәтү рөхсәт ителә («Шиномонтаж», «Даруханә», «Хужалык товарлары» h.б.).

Оешма урнашкан урыннан читтә билгеләнгән, аның исеме турында мәгълүмат белән, шул исәптән хәрәкәт юнәлеше күрсәтелеп, реклама конструкциясе булып тора.

4.4.6. Режим табличкасы - кулланучылар игътибарына оешманың эш режимы турында мәгълүмат житкерү өчен билгеләнгән тышкы мәгълүмат чарасы. Режим тактасында оешманың фирма исеме (исемнәре), урнашу урыны (адресы) турында мәгълүмат булырга мөмкин. Режимлы табличка күләме горизонталь буенча 0,40 м дан артмаска һәм вертикаль буенча 0,60 м булырга тиеш. Режим табличкалары оешма урнашкан бинага яисә бинага төп керү ишеге янында уң яисә сул бинада урнаша.

4.4.7. Учреждение тактасы - юридик затның исеме, аның ведомствосы һәм эш режимы турында халыкка мәгълүмат бирү өчен билгеләнгән тышкы мәгълүмат чарасы. Учреждение такталары бина фасадына, бина яки бина урнашкан бинага кергәндә урнаштырыла.

Учреждение такталарында мәгълүмат Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә рәсмиләштерелергә тиеш.

4.4.8. Урнаштыру һәм күрсәткечләр Алексеевск муниципаль районның башкарма комитеты тарафыннан бирелгән килештерүләр нигезендә билгеләнә.

4.4.9. Режимлы такталар һәм гамәлгә қую такталары урнаштыру өчен килешу алу таләп ителми.

4.5. Аерым конструкцияләр.

4.5.1. Аерым конструкцияләргә калкан конструкциясе, флаглар композициясе, стела, жир өсте панносы, штендер керә.

4.5.2. Щит конструкциясе - тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы, шул исәптән фундаменттан, асылмалы элементтән, каркасттан һәм мәгълүмат қырыннан торган күләм-киңлек башкаруында.

Мәгълумат кырының мәйданына карап, калкан конструкцияләре түбәндәге форматтагы конструкцияләргә бүленә: кече (4,5 кв. м га кадәр), урта (4,5 дән 10,0 кв. м га кадәр), зур (10,0 дән 18,0 кв. м га кадәр), ин зур (18,0 кв. м дан артык). Беръяклы вариантта ясалған щит конструкцияләре декоратив бизәлгән кире якка ия булырга тиеш. Реклама материаллары булмаган очракта, щит конструкциясенең өслеге якты тоннарның бер тонлы техник баннеры белән ябылырга тиеш. Щит конструкцияләренең фундаментлары жир дәрәжәсе өстенә чыгыш ясарға тиеш түгел. Фундаментны тирәнәйтүнең техник мөмкинлеге булмаганда, аны тирәнәйтмичә урнаштыру рөхсәт ителә.

Кече һәм урта форматтагы щит конструкцияләрен яктырту өчен техник мөмкинлек булганда, электр жир асты су асты сулары кулланылырга тиеш.

Еврощит каркасының түбән яғы 3 x 6 м яки аның нығытучы конструкцияләре жир өслегеннән 4,5 м биеклектә урнаштырга тиеш.

Мәгълумат кырын конструкциядән читкә турыдан-туры чыгару хисабына, реклама конструкциясен урнаштыру һәм эксплуатацияләүгә шартнамә буенча өстәмә түләү алмыйча, еврощит мәгълумат кыры мәйданын 3 x 6 м.дан 1 кв. м га кадәр арттыру рөхсәт ителә. Еврощит мәгълумат кыры мәйданын 3 x 6 м 1 кв. м дан арттыру рөхсәт ителми.

4.5.3. Флаг композициясе - тышкы реклама һәм мәгълумат чарасы, ул нигездән, бер яки берничә флагштоктан һәм йомшак сөлгөләрдән (мәгълумати кылардан) тора.

4.5.4. Стела - шәхси башкаруда тышкы реклама һәм мәгълумат чарасы, анда мәгълумат урнаштыру өчен конструкция күләме дә, аның өслеге дә кулланыла.

Алыштырылган мәгълумат урнаштыру өчен стелаларны (бензин маркасы, бәя), һәм тротуар киңлегендә 3 метрдан кимрәк булган стелаларны һәм (яки) тышкы реклама чарапарын һәм корылманың фасадында, урам-юл чeltәреннән читтә урнашкан биналардан һәм корылмалардан тыш, урнаштыру рөхсәт ителми.

4.5.5. Жир өсте панносы - тышкы реклама һәм мәгълумат чарасы, ул жир өслегендә урнаштырыла һәм юл яки жир өстенә төзелгән төзелеш материалларыннан, яшелләндерү чарапарыннан тора.

4.5.6. Штендер - юридик затлар яки шәхси эшмәкәрләр тарафыннан аларның эш сәгатьләрендә оешмаларга якын урнашкан тышкы реклама һәм мәгълумат чарасы.

Штендерларның мәйданы 1,5 кв. метрдан артмаска тиеш. Тротуар киңлегендә 3 метрдан да ким булмаган штендерлар урнаштыру, шулай ук машиналар. йөрү өлешеннән кабул итүгә юнәлдерелгән.

4.6. Биналарда, корылмаларда, төзелешләрдә урнашкан конструкцияләр.

4.6.1. Биналарда, корылмаларда, төзелешләрдә урнашкан корылмаларга дивар панносы, түбә урнаштыру, кронштейн, киртәдәге конструкцияләр (төзелештән тыш), инженерлық корылмасында, төзелеш коймасында, төзелеш чeltәре, маркиз, транспарант-аркан тарташу, толедо, витраж, керү төркемендә конструкция керә.

4.6.2. Дивар панносы - бинаның диварлары яссылығында каркастан, мәгълумат кырыннан һәм беркетү элементларыннан торган корылма рәвешендә урнаштырылган тышкы реклама һәм мәгълумат чарасы, я дивар өслегенә ясалған сурәтләр.

4.6.3. Түбә жайланмасы - түбә яссылыгын бина диварының вертикаль өслегеннән (янкорма) яки түбәдән аерып торучы карниз дәрәҗәсеннән тулысынча яки өлешчә урнаштырылған тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы.

4.6.4. Кронштейн - бина фасадына, керу төркемнәренә, коймаларга куела торган яссылық яки күләмле-пространстволы тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы.

Кронштейннар кимендә 3 метр биеклектә булырга тиеш.

Бинага керу өчен кронштейннар урнаштыру рөхсәт ителми.

4.6.5. Киртәләрдәге конструкциясе (төзелештән тыш) - ваклап сату (урам) сәүдә территорияләрен вакытлыча киртәләү (жәйге кафе, күргәзмәләр, сәүдә зоналары), шулай ук башка вакытлы һәм дайми киртәләрдә урнаштырыла торган тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы.

Киртәләрдәге конструкцияләр аерым щитлар яки койманың бирелгән модуле нигезендә йомшак бизәлеш рәвешендә ясалырга мөмкин. Щит конструкцияләре кулланылған очракта, щитларның биеклеге коймаларның әйдәп баручы элементлары күләменнән аларның 1/2 биеклегеннән артмаска тиеш. Сәнгать келәмнәре, кою яки кудыру ысууллары белән ясалган киртәләрдә конструкцияләр урнаштыру рөхсәт ителми.

4.6.6. Инженерлык корылмасындагы корылма - күперләрдә, юлуткәргечләрдә, торбауткәргечләрдә, эстакадаларда урнашкан тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы. Машиналар йөрү өлеше өстенде урнаштырылған инженерлык корылмаларында конструкцияләр урнаштыру рөхсәт ителми.

4.6.7. Төзелеш киртәсендәге конструкция - төзелеш объектлары киртәләрендә тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы.

4.6.8. Төзелеш чөлтәре - төзелеш яки реконструкция (реставрация) объектлары фасадының турыдан-туры мәгълүмат кыры белән капланган вакытлыча тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы.

4.6.9.Маркиз - үзенә төшерелгән мәгълүмат белән тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы, ул тәрәзә уемнары, витриналар, биналар һәм корылмалар проемалары яисә аларга керу юллары өстенде урнаштырылған. Маркиз бинага ныгу элементларыннан, каркастан һәм йомшак яки кырыс нигездә башкарылған мәгълүмати кырдан тора.

4.6.10. Транспарант-перетяжка - ныклык һәм тартылу жайланмаларыннан, шулай ук йомшак нигездә мәгълүмат кырыннан торучы тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы. Узара транспарантлар биналарда, корылмаларда, яктырту бағаналарында яки үз терәкләрендә ныгытыла.

Йөкләнешне киметү максатларында, алып баручы элементларга йомшак нигездә чөлтәр материалларыннан транспарант-кучешнең мәгълүмат кырын әзерләү тәкъдим ителә. Башка конструкцияләрне транспарант-тарту терәгенә беркетү рөхсәт ителми.

4.6.11.Толедо - үз терәгебездә урнаштырыла торган тышкы реклама һәм мәгълүматның яссы яисә күләмле-пространстволы консольное чарасы, яктырту терәге, контакт чөлтәренең терәге.

Каркасның ассы яғы толедо биеклегендә 4,5 м дан да ким булмаган биеклектә урнашырга тиеш.

4.6.12. Витраж - урам яғыннан мәгълүматны кабул итүгэ исәпләнгән тәрәзә уемнарының тышкы төзелешендә (эчке яки тышкы яктан) урнаштырылган тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы.

4.6.13. Керү төркемендәге корылма-тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы, ул бина һәм керү төркемнәре биналарына урнашкан, кронштейннан тыш.

4.7. Традицион булмаган конструкцияләр.

Традицион булмаган конструкцияләргә һава шарлары, дирижабльләр h.б. керә.

5. ТЫШКЫ РЕКЛАМА ҺӘМ МӘГЪЛҮМАТ ЧАРАЛАРЫН УРНАШТЫРУГА ҺӘМ ЭКСПЛУАТАЦИЯЛӘҮГӘ РӨХСӘТ ДОКУМЕНТЛАРЫН РӘСМИЛӘШТЕРУ

5.1. Алексеевск муниципаль районы территорииенде реклама конструкцияләрен урнаштыру һәм эксплуатацияләү аларны урнаштыруга рөхсәт булганда, тышкы мәгълүмат чараларын урнаштырганда - килештерүләр булганда рөхсәт ителә. Рөхсәтләр (килештерүләр) алу өлешендә таләпләр витриналарга, киоскларга, лотокларга, сәүдә пунктларына, урам зоналарына кагылмый.

5.2. Реклама конструкциясен урнаштыруга рөхсәт - Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының хокукий акты белән расланган, реклама конструкциясе урнаштыруга хокукны раслаучы билгеләнгән рәвештәге документ.

5.3. Тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыруга килештерү - Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыруга хокукны раслаучы хокукий акты белән расланган билгеләнгән рәвештәге документ.

5.4. Рөхсәт биргән өчен дәүләт пошлинасын түләү Россия Федерациясе Салым кодексында билгеләнгән күләмдә дә гамәлгә ашырыла.

5.5. Тышкы реклама чараларын һәм мәгълүматны рөхсәтсез (килештерүдән) урнаштыру рөхсәт ителми. Реклама конструкциясен үз белдеге белән урнаштырган очракта, ул курсәтмә нигезендә демонтаж ясарга тиеш, тышкы мәгълүмат чараларын үз белдеге белән куйган очракта - таләпләр нигезендә. Тышкы рекламаның һәм мәгълүматның үз белдеге белән билгеләнгән акчаларын курсәту турындагы таләпне ирекле башкару срокы 1 ай тәшкил итә.

5.6. Рөхсәт (килештерү) тиешле мөлкәт милекчесенең яисә башка законлы хужасының йә тышкы реклама чарасы хужасының, исемлеген Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының хокукий акты билгели торган вәкаләтле органнар һәм оешмалар белән килештереп, гаризасы нигезендә бирелә.

5.7. Рөхсәтләр (килештерүләр) бирү процедурасы һәм рөхсәт (килештерүләр) бирүгә гаризага күшүп бирелә торган документлар исемлеге Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының хокукий акты белән раслана.

5.8. Рөхсәт (килештерү) бирү яисә аны язма рәвештә бирүдән баш тарту турындагы карап мөрәҗәгать итүчегә аннан кирәклө документлар кабул ителгән көннән алыш ике ай эчендә жибәрелергә тиеш.

5.9. Рөхсәт (килешү) бирүдән баш тарту турындагы карап дәлилләнгән һәм тубәндәге нигезләрдә кабул ителергә тиеш:

5.9.1. проектның тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларының һәм аның территориаль урнашуы чараларының техник регламент таләпләренә туры килмәве;

5.9.2. түбәндәге урында территориаль планлаштыру схемасы яисә генераль план схемасында тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыруның туры килмәве;

5.9.3. транспорт хәрәкәте иминлеге буенча норматив актлар таләпләрен бозу;

5.9.4. җирлектә барлыкка килгән төзелешнең тышкы архитектур кыяфәтен бозу;

5.9.5 Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында, аларны саклау һәм алардан файдалану турындагы Россия Федерациясе законнары таләпләрен бозу;

5.9.6 «Реклама турында» Федераль законның 19 маддәсендәге 5.1 - 5.7 һәм 9.1 өлешләрендә билгеләнгән таләпләрне бозу.

5.10. Реклама конструкциясен урнаштыруга рәхсәт тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә шартнамәнең гамәлдә булу сробына бирелә, әмма 5 елдан артык түгел.

5.11. Тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыруга ризалык мәлкәт милекчесенең тышкы мәгълүмат чарасы күшyla торган язма ризалыгының гамәлдә булу сробына бирелә, ләкин ул 5 елдан да артык.

5.12. Рәхсәтне юкка чыгару (килештерүне кире кайтару) турындагы карап кабул ителә:

5.12.1. Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетына рәхсәтне (килештерүне) алга таба файдаланудан баш тартуы турында тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары хужасы тарафыннан жибәрелгән көннән алыш бер ай дәвамында;

5.12.2. Алексеевск муниципаль районының башкарма комитетына мәлкәтнең милекчесе яисә башка законлы хужасы тарафыннан жибәрелгән вакыттан алыш бер ай дәвамында мондый милекчесе яисә мондый милек хужасы белән реклама конструкциясе хужасы арасында төзелгән килешүне туктатуны раслый торган документ тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы күшләнгән вакыттан алыш;

5.12.3. тышкы реклама чарасы һәм мәгълүмат бирелгән көннән алыш бер ел дәвамында ачыкланмаган очракта;

5.12.4. әгәр реклама конструкциясе реклама тарату максатларында түгел, ә тышкы мәгълүмат чарасы - реклама урнаштыру максатларында кулланылса; .

5.12.5. әгәр дә рәхсәт «Реклама турында» Федераль законның 19 статьясындагы 5.1 - 5.7 өлешләрендә билгеләнгән таләпләрне бозып тышкы реклама чараларын һәм мәгълүматны урнаштыру һәм эксплуатацияләүгә шартнамә төзегән затка бирелгән булса, йә аукцион яисә конкурс нәтижәләре Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә яраксыз дип танылса;

5.12.6. «Реклама турында» Федераль законның 19 статьясындагы 9.1 һәм 9.3 өлешләрендә билгеләнгән таләпләр бозылган очракта.

5.13. «Реклама турында» Федераль законда билгеләнгән очракларда рәхсәт суд тәртибендә гамәлгә яраксыз дип танылырга мөмкин.

5.14. Яңа затка рәхсәтне (килештерүне) яңадан рәсмиләштерү, тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларының элекке хужасының язма гаризасы нигезендә

тышкы реклама чараларына милек яисә башка өстенлекле хокукка күчкәндә гамәлгә ашырыла. Яңадан рәсмиләштеру рөхсәт (килештерү) гамәлдә булу срогы чикләрендә рөхсәт ителә. Рөхсәтне (килештерүне) үзгәртеп рәсмиләштеру турында тамга элек бирелгән хужага элек бирелгән тышкы реклама чарасы һәм рөхсәт (килештерү) бланкы мәгълүматының кире ягына куела. Муниципаль милектәге, шулай ук дәүләт милке чикләнмәгән һәм идарә итү хокуку булган жир кишәрлекләрендә тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыруға рөхсәтне (килештерүне) яңадан рәсмиләштергәндә, тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыруға һәм эксплуатацияләүгә шартнамә буенча хокуклар һәм бурычларны тапшыру турында өч яклы килешү төzelә.

5.15. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыру һәм эксплуатацияләү аның хужасы тарафыннан, тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы күшyла торган милек хужасы белән, яки мондый милекнең идарә хужасы, шул исәптән арендатор белән килешү буенча гамәлгә ашырыла. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыру һәм эксплуатацияләү өчен күпфатирлы йорттагы урыннар милекчеләренең гомуми мөлкәтен файдалану, тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыруға һәм эксплуатацияләүгә килешү төзу Россия Федерациясе Торак кодексында билгеләнгән тәртиптә алынган күпфатирлы йорттагы урыннар милекчеләренең ризалыгы булганда гына башкаралырга мөмкин. Мондый шартнамәне төзу күпфатирлы йорттагы урыннар милекчеләренең гомуми жыелышы нигезендә аны төзүгә вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5.16. Реклама конструкциясен урнаштыруға һәм эксплуатацияләүгә шартнамә, вакытлы реклама конструкциясен урнаштыру һәм эксплуатацияләүгә шартнамәдән тыш, биш елга төzelә, ул унике айдан да артык булмаган вакытка төzelергә мөмкин. Реклама конструкциясен урнаштыруға һәм эксплуатацияләүгә шартнамәнең гамәлдә булу вакыты узгач, якларның килешү буенча йөкләмәләре туктатыла. Реклама конструкциясен урнаштыруға һәм эксплуатацияләүгә шартнамә төзу «Реклама турында» Федераль закон һәм гражданлык законнары нормалары нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.17. Муниципаль милектәге мөлкәттә, шулай ук дәүләт милке чикләнмәгән һәм жирле үзидарә органнары ия булган жир кишәрлекләрендә тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыруға һәм эксплуатацияләүгә шартнамә торглар нигезендә Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан төzelә. Сатулар аукцион формасында уздырыла.

5.18. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыруға һәм эксплуатацияләүгә шартнамә гамәлдә булган чорда тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы хужасы тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы күшyла торган милеккә каршылыксыз керү хокукына ия, бу мөлкәттән монтаж, эксплуатация, техник хезмәт күрсәту һәм тышкы реклама чараларын һәм мәгълүматны күрсәту белән бәйле максатлар өчен файдалану өлешендә.

5.19. Тышкы реклама һәм мәгълүмат өлкәсендә вәкаләтле органнарының һәм вазыйфаи затларның каарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

5.20. Салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр буенча бурычлар Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына булмаган очракта рөхсәт (белешмәләр ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында бирелә).

Алексеевск муниципаль районы
Совет аппараты житәкчесе

А.С.Харитонов

Алексеевск муниципаль районы
Советының 2021 елның
23 апрелендәге
41 номерлы каарына
2 нче күшымта

**Алексеевск муниципаль районы милкендәге
реклама конструкцияләрен һәм тышкы мәгълүмат чараларын һәм
дәүләт милкендәге, Алексеевск муниципаль районы милкендәге
жир участокларын урнаштырган өчен түләү күләмен исәпләү
ТӘРТИБЕ**

Әлеге тәртип Алексеевск муниципаль районы территориясендә реклама конструкцияләрен һәм тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыру тәртибе турындагы Нигезләмә нигезендә Алексеевск муниципаль районы милкендә, Алексеевск муниципаль районы милкендә булган жир кишәрлекләрендә реклама конструкцияләрен һәм тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыру өчен түләү күләмен исәпләгәндә кулланыла.

1. Реклама конструкцияләрен һәм тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыру мөмкинлеге һәм аブルе принцибы буенча жирлекләр чикләрендә Алексеевск муниципаль районы түбәндәге зоналарга бүленә:

1.1 Алексеевск штб:

- а) урамнар: Ленин, Совет, Казаков - 1 нче зона;
- б) калган урамнар - 2 нче зона.

1.2. Алексеевск муниципаль районы составына керүче башка жирлекләр чикләрендә - 3 нче зона.

2. Реклама конструкциясе мәгълүмат кырының бер квадрат метрын һәм тышкы мәгълүмат чараларын урнаштырган өчен түләү аена түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$P = C \times K_1 \times K_2 \times K_3 \times K_4 \times K_5, \text{ кайда:}$$

а) «C» түбәндәгеләр өчен төзелә:

- проекция җайланмалары, түбә җайланмалары, электрон табло - 400 сум;
- щит җайланмалары-160 сум;
- афиша конструкцияләре - 200 сум;
- башка реклама конструкцияләре һәм тышкы мәгълүмат чаралары (стел, толедо, транспарант-перетяжка, штендерлардан тыш) - 300 сум;

б) «K1» - реклама конструкциясе урынын һәм тышкы мәгълүмат чараларын исәпкә ала торган зона коэффициенты:

- 1 нче зона – 3,0;
- 2 нче зона – 2,0;
- 3 нче зона – 1,0

в) «K2» - реклама конструкциясенең һәм тышкы мәгълүмат чараларының яктырытулын исәпкә алган коэффициент:

- яктырткычсыз - 1;
- яктырткыч белән - 0,5;

г) «К3» - түбәнәйтә торган коэффициент. Вакытлы төзелеш киртәләрендә, фасад төзелеш чөлтәрендә, технологик яктан катлаулы кыйммәтле конструкцияләр (призматроннар, скроллерлар, суперсайтлар һәм башка динамик конструкцияләр) өчен реклама һәм башка мәгълүмат урнаштырганда, «К3» коэффициентының әһәмияте 0,8 гә тигез дип кабул ителә;

д) «К4» - реклама конструкциясенең мәгълүмат кыры мәйданына һәм тышкы мәгълүмат чараларына түләү күләменең бәйлелеген чагылдыра торган һәм таблица нигезендә кулланыла торган коэффициент:

Мәгълүмат кыры мәйданы	«К4» коэффициентының әһәмияте
36 кв.м га кадәр	1,0
36 дан 200 кв м га кадәр	0,5 + 18/S, (ягъни 36 кв.м коэффициент 1,0 белән исәпкә алына; калган мәйдан - 0,5 коэффициенты белән)
200 кв м дан артык	0,1+ 98/S, (ягъни 36 кв.м коэффициент 1,0 белән исәпкә алына, 164 кв.м коэффициент 0,5 белән исәпкә алына, калган мәйдан - 0,1 коэффициенты белән)

кайда S - реклама өслекләре мәйданы;

е) «К5» - милек рәвеше коэффициенты:

- муниципаль милек объектларында урнаштыру - 1;
- дәүләт милке объектларында урнаштыру - 0,8.

3. Күләмле-пространстволы реклама-мәгълүмат конструкциясен (стелаларны), өслек мәйданына һәм реклама зонасына карамастан, урнаштыру өчен түләү, коэффициентларны кулланмыйча, бер айга 4000 сум тәшкил итә.

4. Өслек мәйданына һәм реклама зонасына карамастан, штендерны урнаштыру өчен түләү коэффициентларны кулланмыйча, бер айга 2000 сум тәшкил итә.

5. Транспортны урнаштыру өчен түләү, өслек мәйданына карап, коэффициентларны кулланмыйча, бер айга 4000 сум тәшкил итә.

6. Өслек мәйданына һәм реклама зонасына карамастан гына урнаштыру өчен түләү коэффициентларны қулланмыйча гына аена 1000 сум тәшкил итә.

7. Өслек мәйданына һәм реклама зонасына карамастан, яктылык тартмасын урнаштыру өчен түләү коэффициентларын кулланмыйча гына аена

4000 сум тәшкіл итә.

8. Реклама конструкцияларен һәм тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыру өчен түләү күләме, базар бәяләрен анализлауны һәм инфляция индексын исәпкә алып, елга бер тапкыр яңадан карала һәм киләсе ел башыннан гамәлдә була.

Алексеевск муниципаль районы
Совет аппараты житәкчесе

А.С.Харитонов